🔎 קוראים חכם · אסטרטגיות קריאה

דף עבודה – קוראים חכם

מש"ה · תעודת זהות · מילות קישור

🎓 תיכון | 📘 רגיל | 👩‍🏫 מהדורת מורה + תלמיד/ה

בחוברת:

1. מהדורה למורה: הנחיות, מפת התאמות והנגשות ותשובות
2. חלק א' – מש"ה: מילון · שורש · הקשר
3. חלק ב' – תעודת זהות של טקסט
4. חלק ג' – מילות קישור – תמרורים בטקסט
5. כרטיס יציאה

יצרה: רוית ראש בן ישי

👩‍🏫 מהדורה למורה

לשימוש המורה – לא לצילום לתלמידים ולתלמידות

מטרות הדף

- התלמידים והתלמידות יפענחו מילים חדשות בעזרת שלושת כלי מש"ה: מילון, שורש והקשר.
- ימלאו תעודת זהות לטקסט (כותרת, במה, מוען, נמען, תאריך) ויזהו סוגה ומטרה.
- יתרגלו את האסטרטגיה "מילות קישור – תמרורים בטקסט" על טקסט קצר.

איך עובדים עם הדף (שיעור של 45 דקות)

דקות	שלב	מה עושים
5	פתיחה	מציגים את כרזת מש"ה ושואלים: "מה עושים כשנתקעים במילה?"
15	חלק א'	עבודה בזוגות או לבד; עוצרים לדיון קצר: איזה כלי עזר בכל מילה?
10	חלק ב'	קוראים יחד את הטקסט ממלאים את תעודת הזהות; בודקים במליאה.
10	חלק ג'	מתרגלים את "מילות קישור".
5	סיכום	כרטיס יציאה – גוזרים ואוספים.

הזמנים הם הצעה בלבד – אין לחץ זמן. בחנ"מ ובעולים אפשר לחלק את הדף לשני שיעורים.

מפת התאמות והנגשות

הדף הזה: מסלול תיכון · רגיל. כל הפריטים והרחבות.

שכבה	🎯 התאמה לשכבה	💛 הנגשה (חנ"מ)	🌍 עולים
יסודי	משחקים קצרים, כפתורים גדולים במיוחד, אימוג'י ועוגנים חזותיים, "נסו בעצמכם".	כפתור הקראה לכל טקסט ומשימה; 2–3 אפשרויות בלבד; בלי שעון.	מילון תמונות קופץ (אימוג'י + תרגום); מילים יומיומיות.
חט"ב	מיונים לקטגוריות, משחקי שורש ומשפחות מילים, תעודת זהות לטקסט.	רמז מדורג אחרי 2 טעויות (מכוון, לא נותן תשובה); צבעים קבועים: סיבה=ירוק, תוצאה=כחול; בלי שעון.	מחסן מילות קישור צבעוני לפי תפקיד; טקסטים בלי ניקוד, משפטים קצרים.

שכבה	🎯 התאמה לשכבה	💛 הנגשה (חנ"מ)	🌍 עולים
⭐ תיכון	היסק מסדר גבוה, שורשים חלשים, הומונימים, פירוק שאלות מורכבות.	חלוקה למקטעים – המקטע הבא נפתח אחרי משימה קטנה; בלי שעון עצר.	מילון בלחיצה למילים ברמה גבוהה עם הסבר פשוט ומילים נרדפות; שאלות במבנה של שאלות הבנת הנקרא.

🔑 תשובות – חלק א': מש"ה

1. מילון – הפירוש המתאים

1. **הפר** – ב. לא קיים, שבר את ההסכם
2. **מטבע** – ג. ביטוי קבוע
3. **תקן** – ב. משרה מאושרת
4. **עמדתו** – ב. דעתו

2. שורש – מוצאים את המשפחה

מילה	שורש	מילה מוכרת מאותה משפחה
הגיע	נ־ג־ע	נגיעה (או מילה נכונה אחרת)
מושב	י־ש־ב	ישיבה (או מילה נכונה אחרת)
מבנה	ב־נ־ה	בנייה (או מילה נכונה אחרת)
תקומה	ק־ו־ם	קימה (או מילה נכונה אחרת)
הסתכל	ס־כ־ל	הסתכלות (ת' וס' התחלפו) (או מילה נכונה אחרת)
הצטלם	צ־ל־ם	צלם (או מילה נכונה אחרת)

3. הקשר – מה פירוש המילה?

1. **שגור** – מוכר מאוד, רגיל (רמז: תוצאה)
2. **תמציתי** – קצר ומרוכז (רמז: הסבר אחרי הנקודתיים)
3. **רווחת** – נפוצה (רמז: הסבר אחרי המקף)
4. **הדרגתי** – איטי, שלב אחר שלב (רמז: ניגוד)

🔑 תשובות – חלק ב': תעודת זהות

שדה	תשובה
כותרת	שלושה טיפים לגינת תבלינים במרפסת
במה	הבלוג "הגינה הקטנה שלי"
מוען	יעל, מגדלת צמחים חובבת
נמען	מי שרוצה לגדל צמחים בבית
תאריך	12.3.2026
סוגה	רשומה בבלוג (טקסט מידע והדרכה)
מטרה	להדריך ולשתף

🔑 תשובות – חלק ג': מילות קישור – תמרורים בטקסט

1. "לכן" – תוצאה: בגלל שהשעון הפנימי זז, מי שקם מוקדם ישן פחות.

2. (1) לכן · (2) כי · (3) בנוסף · (4) אבל

3. דוגמה: "את הטלפון כל אחד ואחת יכולים להוציא מהחדר לבד; לעומת זאת, שינוי שעת תחילת הלימודים תלוי במבוגרים ובמוסדות."

כרטיס יציאה – מה מחפשים?

- שם של כלי אחד ממש"ה + הסבר קצר איך עזר.
- מילה חדשה ופירוש נכון במשפט.
- שדה אחד בתעודת הזהות ולמה הוא חשוב (למשל: התאריך מראה אם המידע עדכני).

📝 דף התלמיד/ה · תיכון · רגיל

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

בדף זה תתרגלו שלוש אסטרטגיות של קוראים חכמים: מש"ה לפתרון מילים חדשות, תעודת זהות לטקסט, ואסטרטגיה שלישית לקריאה מעמיקה.

א׳ מש"ה – מילון · שורש · הקשר

📖 1. מילון: הקיפו את הפירוש הנכון.

לכל מילה יש כמה פירושים במילון. בחרו את הפירוש שמתאים למשפט.

1. הצד השני **הפר** את ההסכם כבר בשבוע הראשון.

◯ הפך לפורה ◯ לא קיים, שבר את ההסכם ◯ גידל פרות

2. "לשבור את הקרח" הוא **מטבע** לשון מוכר.

◯ מטבע כסף ◯ צורה של חותם ◯ ביטוי קבוע

3. נפתח **תקן** חדש למורה לאמנות.

◯ מידה אחידה (סטנדרט) ◯ משרה מאושרת ◯ תיקון של טעות

4. כל משתתף הציג את **עמדתו** בנושא.

◯ עמידתו על הרגליים ◯ דעתו ◯ מקום העבודה שלו

🌳 2. שורש: כתבו את השורש ומילה מוכרת מאותה משפחה.

מילה	השורש	מילה מוכרת מאותה משפחה
הגיע		
מושב		
מבנה		
תקומה		
הסתכל		
הצטלם		

🧩 3. הקשר: קראו את המשפט. מה פירוש המילה המודגשת?

רמז: חפשו מילים לפני המילה ואחריה – הסבר, דוגמה, ניגוד או סיבה.

1. השיר נשמע כה **שגור** בפיהם, עד שאיש לא נזקק לדף המילים.

שגור פירושו: _____

2. הנאום היה **תמציתי**: שלוש דקות, בלי מילה מיותרת.

תמציתי פירושו: _____

3. התופעה **רווחת** בקרב בני נוער – כמעט כל אחד מכיר אותה.

רווחת פירושו: _____

4. השינוי היה **הדרגתי** ולא פתאומי.

הדרגתי פירושו: _____

ב׳ תעודת זהות של טקסט

קראו את הטקסט ומלאו את תעודת הזהות שלו. היעזרו בכותרת, בחתימה ובשורה התחתונה.

🌿 הגינה הקטנה שלי – בלוג על צמחים בבית

שלושה טיפים לגינת תבלינים במרפסת

נכתב בידי יעל, מגדלת צמחים חובבת · 12.3.2026

1. בחרו מקום עם שמש של בוקר – רוב התבלינים אוהבים אור ולא חום כבד.
2. השקו מעט ולעתים קרובות, ובדקו באצבע אם האדמה יבשה.
3. קטפו עלים מלמעלה – כך הצמח יתעבה ויצמח לרוחב.

מה הטיפ שלכם? כתבו לי בתגובות!

שדה	שאלה	התשובה שלי
🏷️ כותרת	מהי כותרת הטקסט?	
📰 במה	היכן הטקסט פורסם?	
✍️ מוען	מי כתב את הטקסט?	
🎯 נמען	למי נכתב או מיועד הטקסט?	
📅 תאריך	מהו תאריך פרסום הטקסט?	

➕ הרחבה: סוגה ומטרה

	התשובה שלי	איך ידעתי? (רמז מהטקסט)
📚 סוגה		
🎯 מטרה		

ג׳ מילות קישור – תמרורים בטקסט

מילות הקישור הן תמרורים: הן מראות לאן הטקסט פונה. היעזרו במקרא הצבעים:

➕ הוספה	↔️ ניגוד	🌱 סיבה	🎯 תוצאה	💡 דוגמה
וגם · בנוסף · יתר על כן	אבל · אולם · לעומת זאת	כי · מפני ש · בגלל	לכן · לפיכך · כתוצאה מכך	למשל · לדוגמה · כגון

😴 שינה – הכוח הסודי של גיל ההתבגרות

1 רבים מבני ובנות הנוער מרגישים עייפים בבוקר, גם אחרי לילה שלם במיטה. אנשי מקצוע בתחום השינה מסבירים שבגיל ההתבגרות "השעון הפנימי" זז: הגוף מתחיל להרגיש עייפות מאוחר יותר בלילה.

2 לכן, מי שמתעורר מוקדם לבית הספר ונרדם מאוחר עלול לישון פחות ממה שגופו צריך. מחסור בשינה פוגע בריכוז, במצב הרוח ואפילו ביכולת לזכור את מה שלמדנו.

3 כמה הרגלים פשוטים יכולים לעזור: להניח את הטלפון מחוץ לחדר חצי שעה לפני השינה, ללכת לישון בשעה קבועה, ולצאת לאור יום בבוקר. יש מי שמציעים גם להתחיל את יום הלימודים מאוחר יותר – רעיון שמעורר ויכוח.

🖍️ 1. מצאו בפסקה 2 את מילת הקישור "לכן" וצבעו אותה. מה התפקיד שלה?

◯ ➕ הוספה ◯ 🎯 תוצאה ◯ ↔️ ניגוד

✍️ 2. השלימו את מילת הקישור המתאימה מהמחסן: לכן · כי · בנוסף · אבל

1. השעון הפנימי זז בגיל ההתבגרות, _____ קשה להירדם מוקדם.
2. בני נוער נרדמים מאוחר, _____ הגוף שלהם מרגיש עייפות מאוחר יותר.
3. כדאי להניח את הטלפון מחוץ לחדר. _____, כדאי ללכת לישון בשעה קבועה.
4. יש המציעים להתחיל את הלימודים מאוחר יותר, _____ הרעיון מעורר ויכוח.

💬 3. כתבו משפט שמשווה בין שתי ההצעות בטקסט. השתמשו ב"לעומת זאת".

_____

_____

🎟️ כרטיס יציאה

שם: _____ תאריך: _____

הכלי ממש"ה שהכי עזר לי היום: ◯ מילון ◯ שורש ◯ הקשר. כי:

_____

מילה חדשה שלמדתי ופירושה:

_____

איך הרגשתי בדף? ◯ 😀 בטוח/ה ◯ 🙂 כמעט ◯ 😕 צריך/ה עוד עזרה